

Aqua Spiegel

Maandblad van vivariumvereniging

De Natuur In Huis

*Alphen aan den Rijn
Opgericht 24 november 1936*

Mei 2023

"DE NATUUR IN HUIS"

VERENIGING VOOR ALPHEN AAN DEN RIJN
EN OMSTREKEN.

**Aangesloten bij de NBAT
(Nederlandse Bond 'AQUA TERRA')**

BESTUUR:

Voorzitter	Jaap Liefing	voorzitter@denatuurinhuis.nl
Secretaris	Hans Kiers	secretaris@denatuurinhuis.nl
Penningmeester	Lex Baart	penningmeester@denatuurinhuis.nl
2 ^e Voorzitter	Vacature	
2 ^e Secretaris	Vacature	
2 ^e Penningmeester	Vacature	
Bibliothecaris	Vacature	
Commissaris	Vacature	
Redacteur	Vacature	

CLUBAVOND: Elke 2e dinsdagavond 20.00 uur in activiteitencentrum
"Westerhove", Anna van Burenlaan 147, 2404 GB, Alphen a/d Rijn

---

CONTRIBUTIE:	Verenigingslid:	€20,00 Euro per kalenderjaar
	Inschrijving als hobby-lid bij de NBAT	€16,00 Euro per kalenderjaar
	Abonnement op 'Het Aquarium'	€25,00 Euro per kalenderjaar (voor NBAT hobbyleden)
	Digitaal abonnement op 'Het Aquarium'	gratis voor NBAT hobbyleden

Het inschrijfgeld voor nieuwe leden bedraagt €2,00. Inschrijven doet u bij onze penningmeester. Dat kan op een clubavond (zie hiervoor de agenda), of via email (penningmeester@denatuurinhuis.nl). De contributie is bij vooruitbetaling te voldoen op: Bankrekening NL41ABNA0569185734, t.n.v. Penningmeester "De Natuur In Huis" te Alphen a/d Rijn.

Opzegtermijn lidmaatschap: Per jaar, graag minimaal 5 weken voor het aflopen van het kalenderjaar uw beslissing doorgeven aan onze penningmeester.

Redactie Aqua Spiegel: (redactie@denatuurinhuis.nl)

Internet: <http://www.denatuurinhuis.nl>

INHOUD

KOPIJ.....	3
AGENDA 2022 - 2023	4
ONS DISTRICT	4
TECHNISCHE ADVIES COMMISSIE.....	6
VIVARIUM 2023.....	7
CONTRIBUTIE 2023	8
DINSDAG AVOND 9 MEI: "ZUID AMERIKAANSE DWERGCICHLIDEN" DOOR HANS KIERS	9
DINSDAG 13 JUNI "LAAT JE AQUARIUM ZIEN" DOOR DE LEDEN ..	10
NOTULEN JAARVERGADERING 14-02-2023.....	11
HET BLOKVISJE (OVERGENOMEN VAN CILIATA)	13
COMPOSITIE IN HET AQUARIUM.....	15
VRIJWILLIGERS GEZOCHT	18

KOPIJ

Heeft u een leuk verhaal, een spannende gebeurtenis meegemaakt of iets interessants gelezen, stuur uw verhaal dan naar de redacteur:
redactie@denatuurinhuis.nl

AGENDA 2022 - 2023

---

10 januari	Wim Heemskerk- regenboogvissen in het Aquarium
14 februari	Jaarvergadering en plantenlezing door Jaap
14 maart	Leo Brand Nieuwe lezing aquarium algemeen
11 april	Pim Wilhelm "Out of Afrika"
9 mei	Zuid Amerikaanse Dwergcichliden in het Aquarium H.Kiers
13 juni	Laat je Aquarium zien door de leden
12 juli	Vakantie
9 augustus	Vakantie
12 september	Nog in te vullen
10 oktober	Nog in te vullen
14 november	Keurings thema
12 december	Praat avond (uitluiden van het jaar), plannen voor 2023, Wat ter Tafel komt
9 Januari	Nog in te vullen

Steeds om 20.00 uur in activiteitencentrum "Westerhove",
Anna van Burenlaan 147,
2404 GB, Alphen a/d Rijn

ONS DISTRICT

U bent altijd welkom bij lezingen die door onze zusterverenigingen in ons district worden georganiseerd.

Azolla	azolla.nl
Danio Rerio	daniorerio.nl
De Natuurvriend	latv-denatuurvriend.nl
De Rijswijkse	avderijswijkse.nl
Paluzee	paluzee.nl
Studievereniging 'Het Paludarium'	paludariumclub.nl

Ruto Frozen Fishfood, uw vis zal het verschil merken!

Ruto Frozen Fishfood is geproduceerd met verse ingrediënten als vis, kalkoehart, runderhart, muggenlarven, schelpdieren en plankton. De vangst wordt direct ingevroren en verpakt in handige portieverpakkingen.

STORE LOCATOR

Zoek uw dichtsbijzijnde verkooppunt
via onze STORE LOCATOR op:
WWW.RUTO.COM

TECHNISCHE ADVIES COMMISSIE

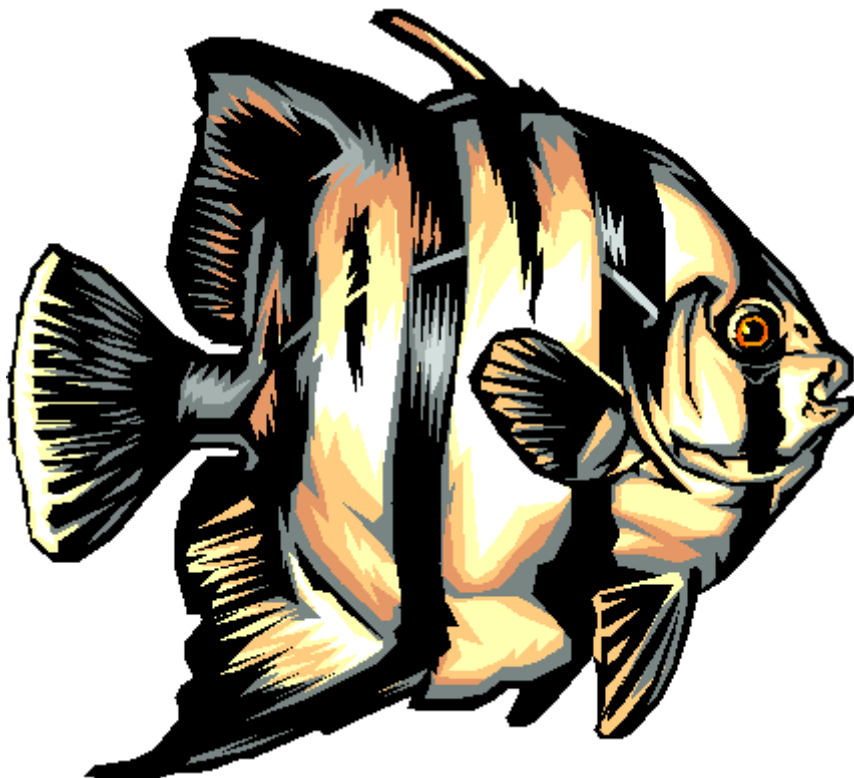
**De Technische Adviescommissie van
"De Natuur in Huis"
Heeft u problemen in uw liefhebberij, of
hebt u vragen waarop u geen antwoord kunt vinden?
Raadpleeg dan de**

**Technische Advies Commissie
DESKUNDIGE LEDEN ZULLEN U GAARNE VAN DIENST
ZIJN MET HUN**

ADVIES OP AL UW PROBLEMEN EN VRAGEN!

NEEM VOOR ADVIES, CONTACT OP MET:

**Wim Zaal,
Anna van Burenlaan 119
2404 GB Alphen a/d Rijn
Tel.: 0172-433015
wjzaal@gmail.com**

VIVARIUM 2023

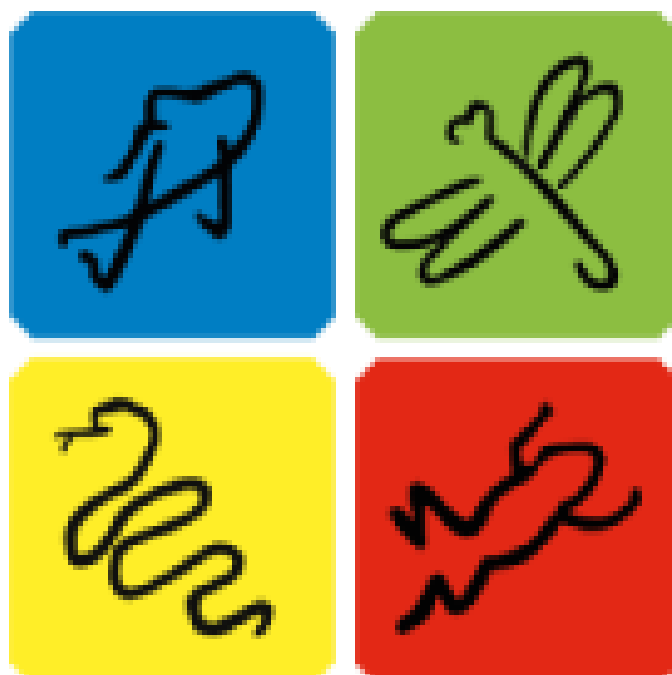

Door COVID kon Vivarium twee jaar lang geen doorgang vinden. Niet uit het veld geslagen heeft het organisatie team vorig jaar in November deze grootse beurs weer schitterend voor de liefhebbers verzorgd. En ook dit jaar staan ze weer klaar om in het weekend van 11 & 12 November dit feest voor te hobby te organiseren. Weer in het Autotron.

Op beide dagen is er een uitgebreid programma van presentaties, wedstrijden, workshops, tentoonstellingen, quizzen en nog veel meer activiteiten. Welke dat zullen zijn, wordt in de loop van het jaar op de website van vivarium bekend gemaakt.

Tezamen met diverse leuke activiteiten voor de jonge bezoekers is Vivarium 2023 ongetwijfeld weer een geweldig dagje (of weekendje) uit voor het hele gezin.

<https://www.vivariumbeurs.nl>

CONTRIBUTIE 2023

Mocht u dit nog niet gedaan hebben, dan is het nu toch wel de hoogste tijd uw contributie voor het jaar 2023 te voldoen.

Verenigingslid: €20,00 Euro per kalenderjaar

Inschrijving als hobby-lid bij de NBAT €16,00 Euro per kalenderjaar
Dit is inclusief digitaal abonnement op 'Het Aquarium'

Abonnement op 'Het Aquarium' €25,00 Euro per kalenderjaar
(gedrukte uitgave, voor NBAT hobbyleden)

Dus als u lid bent van de vereniging en ook 'Het Aquarium' op papier toegesonden krijgt, is de contributie €61,00 Euro, hetzelfde als vorig jaar.

De contributie is te voldoen op:
Bankrekening NL41ABNA0569185734,
t.n.v. Penningmeester "De Natuur In Huis" te Alphen a/d Rijn.

DINSDAG AVOND 9 MEI: "ZUID AMERIKAANSE DWERGCICHLIDEN" DOOR HANS KIERS

Ze zijn niet meer weg te denken uit de aquaristiek, en de meeste van ons hebben ze wel eens verzorgd met wisselende resultaten. De antennebaarsjes (*Microgeophagus ramirezi*) zijn misschien wel de bekendste. Maar er zijn er nog veel meer, van die mooie en interessante kleinblijvende cichliden. Hoe kunnen we ze het beste houden? Wat kunnen we ze het beste voeren? Waar moeten we rekening mee houden met de inrichting? Zijn ze geschikt voor het gezelschapsaquarium? Wat is goed gezelschap voor deze vissen? Hoe leven ze in de natuur? Hoeveel soorten zijn er eigenlijk?

Veel bekende en minder bekende aspecten van het houden van deze vaak prachtige vissen komen voorbij en natuurlijk zullen ook de nodige soorten besproken worden.

Apistogramma's zullen zeker voorbij komen.

DINSDAG 13 JUNI

“LAAT JE AQUARIUM ZIEN”

DOOR DE LEDEN

Begin dit jaar hebben we een keer een oproep gedaan om foto's van je aquarium te maken en deze te bespreken op een verenigingsavond. Dit was toen nogal kort dag om het allemaal op een rijtje in een presentatie te zetten, maar wel een dusdanig leuke avond dat we bedacht hebben dit vaker te doen. Mede ook omdat er redelijk wat respons op was. Op dinsdag 13 Juni willen we graag nog een keer jullie aquaria bespreken. Stuur een aantal foto's van je aquarium (totaaloverzicht, planten details, visbestand en wat je eventueel nog meer wil bespreken of laten zien) voor 9 JUNI naar secretaris@denatuurinhuus.nl of naar hkiers68@gmail.com zodat ik nog even de tijd heb om een en ander in een presentatie te verwerken. Hoe meer inzendingen hoe leuker en afwisselender de avond.

NOTULEN JAARVERGADERING 14-02-2023

Aanwezig:

Nico, Lex, Fred, Wim, Teun, Jaap, Pieter, Hans, Dimitri, Martijn

-Om ca 20:00 opende Jaap de vergadering, er werd kort terug gekeken op het jaar 2022 waarin we de eerste maanden door de corona beperkingen niet heel actief konden zijn en de leden de weg naar Westerhove een beetje kwijt waren. Na de zomerstop kwam dit na een oproep weer op gang. Het was ook even wennen dat we niet meer in de grote zaal terecht kunnen. Inmiddels hebben we hier een redelijke draai aan gegeven, ook mede door dat er weer de mogelijkheid is om van het toilet gebruik te maken, en we koffie kunnen zetten.

-Er waren geen ingekomen stukken te bespreken behalve dat er een Districtsvergadering gepland stond voor 14 Februari 2023.

-Het Jaarverslag van de penningmeester Lex is doorgenomen evenals de begroting. Er waren weinig kosten in 2022 en we staan er goed voor mede doordat we nog geen huur hoeven te betalen. Als we huur zouden moeten betalen zou dit 27.50 per avond voor de kleine zaal zijn en 65 voor de grote zaal. Voor 2023 zijn iets meer kosten ingepland voor het inhuren van sprekers.

-De kascommissie, bestaande uit Pieter en Ferdinand, heeft de vergadering voorgesteld het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beheer, hetgeen ook zo geschiedde. De nieuwe kascommissie voor 2024 bestaat uit Nico en Ferdinand met Martijn als reserve.

-Wat betreft het bestuur is de Penningmeester herkozen voor een nieuwe periode van 2 jaar. Er is nog steeds plaats voor leden die mee willen denken of helpen met het organiseren van verenigingsactiviteiten.

- Verenigingsactiviteiten/avonden: Qua sprekers werden Chris van Chris garnalenshop, Kees de Jong, iets over Killi's en Willem Postma genoemd. Zelf heb ik nog een aanbod liggen van Erik Prins om een keer te komen spreken. Qua activiteiten: Een keer langs bij de glasbaars in Den Helder, de permanente tentoonstelling in Leerdam of de orchideeën boerderij werden geoperd. Als er iemand hiervan iets wil organiseren: Graag.

Met de rondvraag werd alleen vermeld dat Henk Kaper in het ziekenhuis lag en had gevraagd of er iemand naar zijn aquarium kon komen kijken om het noodzakelijke onderhoud hieraan te doen. Inmiddels is dit gebeurd. Om ca 2200 werd de avond afgesloten.

HET BLOKVISJE (OVERGENOMEN VAN CILIATA)

Wie kent deze nog: Een oude bekende voor menig aquariaan die al wat langer meedraait: *Jordanella floridae* oftewel het blokvisje. Het gaat hier om een ouderwets visje uit het "ijzeren bestand" van de aquariaan. En dat betekent meteen dat ze wel wat meer gehouden mogen worden. Want... wie heeft ze nog? Het blokvisje is een killi visje uit Midden-Amerika, waar het voorkomt in Florida. Dat betekent dat het een subtropisch visje is en zo kunnen we ze ook het beste houden.

Het linker plaatje toont een paartje, waarbij het bovenste visje het mannetje is dat feller gekleurd is. De visjes worden ongeveer 5,5 centimeter groot. Onder elkaar zijn ze wat onverdraagzaam. De mannetjes bezetten een territorium en dat verdedigen ze tegen soortgenoten en andere vissen. Zoals wel vaker bij dit soort vissen bijten ze andere vissen nog wel eens in de staart. Bij voldoende ruimte is het wel aardig om een groepje te houden. Als dan nog geregeld kan worden dat ze elkaar niet continu in het vizier hebben, gaat het wel goed. Ze vertonen dan meer hun natuurlijk gedrag.

Geef ze dan een goed ingericht aquarium met een prettige beplanting en schoon, niet te warm water van een temperatuur tussen de 18 en de 22 graden Celsius, en voer dat vooral ook het nodige groen bevat. Ze staan er om bekend dat ze ook draadalg eten en hierom werden ze vaak aangeschaft, maar ze eten ook zachte aquariumplanten bij gebrek aan groenvoer. Dat u het maar weet: een mooi veldje slaplantjes is rap verdwenen.

De visjes zijn relatief eenvoudig te kweken. Als de temperaturen wat oplopen, zetten de visjes eieren af in fijn groen. Als de jongen uitkomen, kunnen die met fijn voer opgekweekt worden.

COMPOSITIE IN HET AQUARIUM

*Gelezen in maandblad van Aquavo, Purmerend
Door: Joop Aret. Aangevuld door Wim Steinhoff*

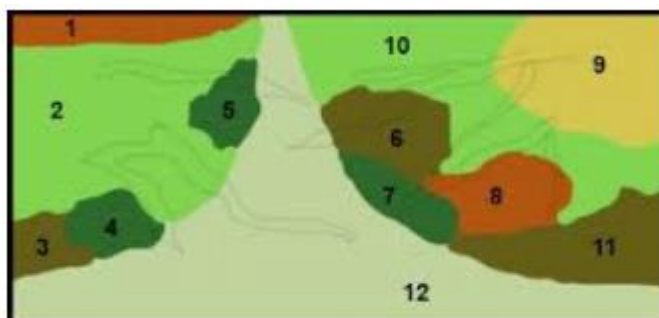
Compositie, het "samenspel" van de diverse "fasen" bij de inrichting van een aquarium, zoals de plaatsbepaling van tastbare zaken als planten, stenen, terrassen en technische hulpmiddelen. Verder is het creëren van contrasten een belangrijke fase bij het bereiken van de gewenste compositie. Ook de keuze van het visbestand maakt deel uit van de totale compositie.

Waarom is compositie in een aquarium belangrijk?

Als je veel aquaria hebt gezien, in dierentuinen, bij liefhebbers thuis of tijdens een tentoonstellingsbezoek, begrijp je onmiddellijk het waarom van deze vraag. Aquaria, waaraan weinig of geen aandacht is besteed aan de compositie, geven een warrig en onrustig totaal beeld en dat wordt extra versterkt door onrustig door elkaar heen zwemmende vissen, die zich ook nog eens niet op hun gemak voelen.

Wordt je oog echter getrokken door een rustgevend, evenwichtig en mooi ingericht aquarium met rustige, evenwichtige scholen vissen, dan kun je bijna zeker stellen dat er ruimschoots aandacht is besteed aan de compositie. En dat is immers wat we nastreven: een aquarium dat rust uitstraalt, een lust voor het oog. Willen we dat niet allemaal?

De basis is de bodem. Uitgaande van een leeg aquarium, maak je bij voorkeur een grove schets van de beplanting. Je kunt ook de terrassen, als je die wilt, alvast intekenen met het doel het creëren van hoogteverschillen en suggestieve diepte. Met dat laatste bedoel ik dat het aquarium dieper lijkt dan het in werkelijkheid is. Geef op de schets aan waar je gebieden hoger wilt. Door gebruik te maken van terrassen vergroot je de compositiemogelijkheden. Er zijn aquariumliefhebbers die beslist niet met terrassen willen werken. Een goed recht, maar ook dan ligt een schets aan de basis.

Voorbeeld van een schets

Afhankelijk van de grootte van het aquarium bepaal je het aantal plantensoorten, waarbij je al snel zult merken dat teveel niet goed is. Richtlijn in deze is één soort planten per 10 cm lengte van het aquarium.

Forse groepen planten geven een rustige aanblik. Schets de hoge soorten niet per definitie achterin. Dat zie je maar al te vaak, maar probeer speelsheid en variatie in hoogten van de plantengroepen te bewerkstelligen. Eén of meerdere hoge soorten kunnen best in de midden zone van het aquarium geplaatst worden. Een evenwichtige verdeling over het gehele aquarium is belangrijk. Vaak zie je een gedeelte van een aquarium massaal beplant, terwijl een ander gedeelte vrijwel onbenut lijkt en dat is zonde.

Als je met terrassen werkt kun je lagere soorten ook wel aan de achterwand schetsen. Dit draagt ook bij aan de suggestieve dieptewerking. Als je aquarium voorzien is of wordt van zijwanden, geeft beplanting tegen die zijwanden een bepaald evenwichtigheid. Hiervoor kunnen ook hoge plantensoorten gekozen worden. Ook kunnen we een recht omhoog groeiende plant in de hoek bij de voorruit plaatsen. We noemen dit ook wel coulissen beplanting, vergelijkbaar met gordijnen aan weerszijden van een toneel.

Als op papier de inrichting er goed uit ziet, de verdeling (evenwichtigheid) en de dieptewerking goed is, dan is de compositie theoretisch "voor de bakker". Nu naar de winkel of naar verenigingsleden en kijken wat er aan ingeplande planten te koop of te krijgen is. Met eigen kennis en advies van de winkelier of verenigingsleden kom je een heel eind.

Nu komt het volgende aspect van de compositie om de hoek kijken: contrast! Een goed contrast bereik je door plantensoorten met van elkaar afwijkende bladvormen en kleuren te kiezen en deze naast elkaar te poten. Basisbegrippen zijn dus: bladvorm en kleur. Goed, aan alles gedacht, moet het een peulenschilletje zijn om het aquarium in te richten, zoals je dat op papier hebt bedacht. De praktijk zorgt er echter meestal voor dat er nog één en ander aan de inrichting gesleuteld moet worden. Planten die op papier prachtig met elkaar contrasteerden blijken dat in de praktijk minder te doen en het contrast valt dus tegen. Dat is niet erg, een architect moet bouwtekeningen soms ook aanpassen en een auto wordt ook niet gebouwd volgens de eerste schets. Een tip: als de bak is ingericht, moet je er naar kijken met samengeknepen ogen, door de wimpers heen. Dan valt een gebrek aan contrast het beste op. Brildragers kunnen ook hun bril afzetten. Dat heeft vaak hetzelfde effect.

De levende have vormt een wezenlijk onderdeel van de compositie. Een evenwichtig en goed gekozen visbestand is niet alleen prettiger om naar te kijken, ook de dieren voelen zich er beter bij. De compositie in een aquarium omvat het totale aquarium, dus alle waterlagen. Een juiste selectie van boven zwemmers, midden zwemmers en bodem bewoners voorziet daarin. Kies je bijvoorbeeld voor drie scholen midden zwemmers, zorg dan dat er vormen en kleurverschil aanwezig is.

Een vaak onderschat facet van de compositie in haar totaliteit is de locatie van noodzakelijk hulpmiddelen, zoals filterslangen, verwarmingselementen, thermometers etc. Dit soort zaken verstoort bij zichtbaarheid het totaalbeeld van een aquarium enorm, maar in een goede compositie zullen deze meestal onzichtbaar zijn, bijvoorbeeld achter een plantengroep.

Het aquarium van de landskampioen 2022

We hebben als het ware een aquarium gecomponeerd en, zoals een componist of architect zijn resultaat beluistert en bekijkt, zal de aquariaan zijn compositie vanaf een afstandje bekijken en beoordelen. De componist verandert een noot, voegt wat toe en de architect zal een corrigerend stukje en potlood hanteren. De aquariaan zal na beoordeling van zijn compositie ook enkele aanpassingen verrichten: een steen verleggen, een plantengroep verplaatsen of een solitaire (is alleenstaande) plant verplaatsen of plaatsen, bijvoorbeeld als contrastwerking tussen andere soorten.

VRIJWILLIGERS GEZOCHT

We zoeken verenigingsleden die het bestuur willen ondersteunen in wat zaken:

We zijn nog steeds op zoek naar iemand die 5 of 6 x per jaar dit blaadje in elkaar wil draaien d.m.v. het doorlezen van de blaadjes van andere verenigingen en hier eventueel wat interessante artikelen uit te halen, en het nieuws en eventueel het internet af te struinen naar wat zaken die met onze hobby te maken hebben. Liefhebbers kunnen zich melden bij Jaap, Lex of Hans.

In ons nieuwe verblijf in Westerhove hebben we niet de luxe van een koffiezet apparaat, of de beschikking over de koelkast met drankjes. Het zou fijn zijn als iemand iedere maand de drankjes meeneemt, de tekorten aanvult en een administratie/kas bij wil houden van de verkochte drankjes. Dit in samenspraak met de penningmeester Lex Baart.

Graag jullie stem, meedenken, oplossingen en eventuele aanvullingen om er weer een gezellig en actief jaar van te maken.

Ook zouden we nog wel 1 of 2 bestuursleden kunnen gebruiken, zodat we weer eens actief wat activiteiten kunnen gaan ondernemen.

En we zoeken iemand die onze facebookpagina wat leven in blaast door er af en toe iets op te plaatsen, of te delen.

LIM **B** EURS

Zondag 2 juli 2023

van 10.00u tot 16.00u

De beurs voor aquarium, terrarium en
tuinvijver m.m.v. fabrikanten,
handelaars, kwekers en liefhebbers

Organisatie B.B.A.T. Limburg

SPORTCENTRUM KARTERIA
Kluisbergstraat 21 - 3290 Diest

Toegang: volwassenen € 5,00

Kinderen tot 12 jaar gratis

- € 1,00 korting op vertoon
van uw BBAT lidkaart

Kortingen niet cumuleerbaar

Info:

+32 (0) 479 21 94 03

www.limbeurs.be

limbeurs@limbeurs.be

Henk Wille Investments b.v.

U bent op zoek naar een product of betrouwbare producent maar u hebt geen of weinig gelegenheid om deze bijvoorbeeld in China op te sporen? Samen met onze partners uit China bieden wij onze expertise aan en begeleiden het gehele traject op de voet. Vanaf het selecteren van leverancier tot en met het verschepen van uw order.

Laat ons vrijblijvend uitzoeken of ook uw producten kostenbesparend ontwikkeld en geproduceerd kunnen worden.

Neem contact op via info@henkwille.nl

